ԹԻՒ 7762-5 2 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1911 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

15 Novembre 1911 N. 7762-5

نومرو ٥ - ٧٧٦٢ ٢ تشرين ثانى ١٣٢٧ چهارشنبه

ՉԷԶՈՔ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

IMPREMERIE ARÉVELK FONDÉ EN 1883

پازار ایرتسندن ماعدا هر کون نشر اولنور. مدیر مسئول وصاحب امتیاز ر. سقایان

ՏՆՕՐԷՆ
Ս. Գ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Կ. ՊՕԼԻՍ - ԳԱԼԱԹԻԱ

چزوق
یومی وسیاسی غزته
مدیری س. ق. بویاجیان
درسعادت — غلطه
ابونه فیأتلری پوسته اجرتیله برابر ولایات
ایچون سنه‌لکی ١٠٠ آلتی آیلغی ٥٤ غروشدر.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամս.
Գաւառներու համար	100	54
Արտասահման »	25	20 ֆր.

مطبعه
آره‌ولك
نسخه‌سی
١٠ پاره
10 ՓԱՐԱ.

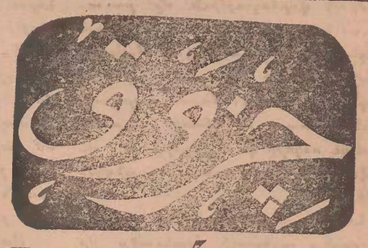

TCHÉZOK
Journal arménien
DIRECTEUR
S. K. BOYADJIAN
CONSTANTINOPLE-GALATA

ՅԻՍԻՍ ՓԱՇԱՅԻ ՁԱՌԱՆՑԱՆՔՆԵՐԸ

(Շարունակութիւն)

Որպէս զի այս նպատակին հասնի, նախ բանակը գործիք ըլլալ զոր ձեռք անցուց և ջանաց զսպել, որպէս զի իրեն պահէ. «Այո՛, բանակը, կը գոչէ, չա՞տ բան ըրինք բանակին համար»։

Անվիճելի է թէ բանակին համար չատ դրամ ծախսուեցաւ։ Դժբախտաբար որչափ իր նիւթական ոյժը կաւելցնէին, այնչափ կը կորսնցնէին անոր բարոյական ոյժը, զոյն քաղաքականութեամբ ապականելով։ Աբդարեա Քօմիթէն մի միայն բանակին շնորհիւ հասնելով այս դիրքին, չէր կրնար ու չկրնար հոն մնալ առանց անոր չարունակական օժանդակութեան։ Ասոր համար, չարունակեց՝ հակառակ իր յայտարարութիւններուն, սերտ յարաբերութիւններ մշակել սպաներուն հետ։ Այնպէս որ այս յարաբերութիւնները, զորս կարելի է հակաբնական կոչել, հետեւեալ արդիւնքը տուին. քաղաքային իշխանութիւնը զինուորականացաւ։ Ասիկա հաստատելու համար բաւ է նկատի առնել Պատերազմական Ատեանները, և երեք տարիէ ի վեր կառավարութեան գործածած միջոցները։ Այլուս ներելի չէ քաղաքային վիճաբանութիւնները։ Ամենախիստ տիսիրլիի տիրապետութիւնն է այս որ մինչեւ բռնութեան կը հասնի։

Պէտք է ժամանչել նաեւ համիսլամական տարածումի աղմուկ և անխոհեմ երազանքները զոր Քօմիթէն գրգռեց։ Ցեսանք թէ Տրիպոլսոյ ախուր գործը ինչպէս յանկարծ ցրուեց այդ պատրանքը։ Փոխանակ մեր երկիրը ընդարձակելու, չարունակ անկէ մաս մը կը կորսնցնենք և բանակը՝ Քօմիթէին ձախաւորութեանց հետեւանքով, չկրնար ազդու կերպով դիմադրել օտար ոտնձգութեանց։ Ինչպէս զինուորականները չպիտի նշմարեն երազներուն և իրականութեան միջեւ եղող անդունդը։ Եւ այս անդունդը, պէտք է ընդունիլ, Քօմիթէին ազդեցութեան մէկ մեծ մասը կը կազմէ։

Քօմիթէն՝ իր քաղաքական տիրապետութեան իբրեւ ուրիշ գործիքներ ունի պաշտօնեաները։

Վարչութեանց մէջ բոլոր պաշտօնները իր մարդոց կուտայ։ Միակ կառավարիչ մը, քիչ ժամանակ առաջ, բացառութիւն կը կազմէր։ Այդ անձն էր Պաղատի վալի Նազըմ փաշան։ Քօմիթէն իրեն դէմ անլուր ղրպարտութիւններ ընել, որոնց հետեւանքով զինքը պաշտօնանկ ըրին։ Եւ իրեն դէմ եղած ամբաստանութիւնները այն ատիճան տայօդ էին որ զանոնք քննելու համար կազմուած յանձնաժողովը ստիպուեցաւ անոնց բացարձակ կերպով անհիմն ըլլալը ճանչնալ։ Բայց Նազըմ փաշայի տեղ արդէն ուրիշ մը դրուած էր և այս էր գլխաւոր բանը։

Ես, անձնապէս՝ չատ արժանիքի տէր երիտասարդ մը կը ճանչնամ որ պաշտօնի մը հետամուտ էր, քաղաքական բարձր անձնաւորութիւններու կողմէ յանձնարարականներ ունէր, ինչպէս սովորութիւն է չատ մը երկիրներու մէջ։ Նպաստաւոր կերպով ընդունելութիւն ըրին իր խնդրանքին, բաց նախ և առաջ պահանջեցին որ հաւատարմութեան երդում ընէ ո՛չ թէ միայն Սուլթանին, ինչպէս կանոն է, այլ նաեւ Միութեան և Յառաջդիմութեան Քօմիթէին։ Երիտասարդը մերժեց այս վերջին երդումով ինքզինք կապել, յայտարարելով որ Թուրքիոյ մէջ միակ վերհսպետ մը կը ճանչնայ ինքը։ Պէտք չկայ ըսելու որ չկրցաւ պաշտօնը ձեռք ձգել։

Վերջերս Պոլսոյ Մօնիթէօր Օֆֆիսիէլ թերթը հետեւեալը կը գրէր. «Յոյն պաշտօնեաները երկար հեռագիր մը ուղղեցին Ն. Վ. Սուլթանին, մեծ եպարքոսին և ներքին գործերու նախարարին, գանգատելով այն կացութեան վրայ որ ստեղծուած է իրենց հանդէպ Սահմանադրութեան հռչակումէն ի վեր։ Հին ըէժիմին ատեն 78 յոյն պաշտօնեայ կար, այսօր միայն 13 հատ կայ։ Յոյն պաշտօնեաները ստիպուած են հրաժարական տալ, քանզի ընդհանրապէս սպառնալիքներու ենթակայ կ'ըլլան։

Ինչպէս կ'երեւայ, պաշտօնեաները մանրակրկիտ կերպով կը զտուին։ Բայց պէտք չէ կարծել որ այն պաշտօնեաները որոնք Քօմիթէին չահերուն կը ծառայեն, այս պատճառաւ կը մոռնան իրենց անձնական չահերը։ Պախչիլը չեն զոհած նոր ըէժիմին։ Անոր շնորհիւն է տակաւին որ ստորագաս պետերը շուտով հարստանալու միջոցը կը գտնեն։ Դալով նահանգի կառավարիչներուն՝ պարզապէս իրենց համար գեղեցիկ կալուածներու բաժիններ կը հանեն աղգային այն հողերէն որոնք իրենց վարչական իշխանութեան տակ կը գտնուին։ Միայն մէկ հատը յիշելու համար, Նազըմ փաշայի յաջորդը հաղարաւոր տէօնիւմ հող արձանագրած է արդէն իր փոքրիկ զաւակին անունին։ Այս խնդրին վրայ նորէն քննութիւն կ'ըլլայ։ Եթէ արքաներու զաւակները իրենց օրորոցին մէջ իսկ բարձր պաշտօններ ու պատուանշաններ կը ստանան, մեր կառավարիչներու զաւակներն ալ մեծամեծ հարստութիւններու կը տիրանան։ Միւս կողմէ չկայ Քօմիթէի քիչ չատ աղդեցիկ անդամ մը որ գրպանին մէջ առանձնաշնորհումի մը արտօնագիրը չունենայ։ Զայն կը պահեն խնամքով, կամ ընկերութիւններ կազմելու և կամ յարմար ատեն մը Եւրոպացիներուն վաճառելու համար։

Միայն ժողովուրդն է որ բան մը չստանար։

Ընդհակառակը իրմէ ամէն բան կառնեն, մինչև իսկ ազատութիւնը։

Աբդարութիւնն ալ Քօմիթէին արդարութիւնն է և ներկայացուած է Պատերազմական Ատեաններով։ Հո՛ն է որ զինուորական տիսիրլիը ապաստանած է, բանակին մէջէն ելլելէն ետքը։ Արդարութիւնը կը հնազանդի։ Նախ սկսաւ կախել իր տէրերուն հակառակորդները։ Իսկ հիմա իր մեծագոյն զրպարտիչներն է թերթերը խարսնել անորոշ ժամանակի մը համար և աքսորել կամ բանտարկել անգործ մնացած խմբագիրները։

Առիթը ներկայացած ատեն չարչարանքներու ալ կը դիմէ, ինչպէս հաստատեց Քոնտօհանիսի միջադէպը Լէվանթի Հերալտի կողմէ պատմուած, և որ ինքն ալ խափանուեցաւ այս պատճառաւ։ Բաց ընդհակառակը աչքերը կը գոցէ երբ հարկ ըլլայ։ ասիկա կ'ապացուցանէ այն ազատութիւնը զոր կը վայելեն տակաւին, ընդդիմադիր խմբագիրներու, Հասան Ֆէհմիի և Ահմէտ Սամի պէյի սպաննիչները։

(Շարունակելի)

ԳԵՂԵՑԻԿ ԻԶԵՐ

ՍԷՐԳԷ...

Ի՞նչ հարկ կայ մեկ ամիկ ընել անտառներու թռչունները։ Ամենեն սիրուն թռչունը քու-չունը քու ձայնիդ մէջ կ'երգէ։

Թող Ասուած ցոյց տայ կամ ծածկէ երկնքի ասպտերը։ Ամենեն լուսաւոր ասղը քու աչքերուդ մէջ կը փայլի։

Թող ապրիլ ամիսը ծաղիկներով վերանորոգէ պարտէզը։ Ամենեն գեղեցիկ ծաղիկը քու սրտիդ մէջ կը ծաղկի։

Այս բոցեղեն թռչունը, ցերեկուան այս ասղը, հոգիին այս ծաղիկը «սէր» կը կոչուի։

ՎԻՔԹՕՌ ՀԻՒԳՕ

ԱԼՈՍՄԻ ՄԸ ՄԷՋ

Թե՛զ իմ բաբեռար պարիկս կը կոչի. ֆի՛զ իմ փայլուն ասպտս կ'անուանի։ Ասուա՛ծ իմ... այս ամենը դո՛ւ եղար. անցաւոր պարիկ մը որ աչերս անյայտացա՛ւ...

Փախստեայ ասուպ մը որ անհունութեան մէջ մարեցա՛ւ...։

Թարգմ.
Մ. Գ. ՄՕՉԵԱՆ

ԻՊՍԷՆ

ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴ

Սիրելի Օտեան բարեկամս,

Արկածիս առթիւ «Արեւելքի» խմբագրութեան կողմէ եղած բարեմաղթութիւնները ապարդիւն չմնացին. և ուրախ եմ ձեզի իմացնելու թէ հոկտ. 16ի արկածը պիտի չունենայ անանկ վախճան մը որ ճշմարիտ բարեկամներուս ցաւ պատճառէ. հարկ չկայ անդրադառնալ դէպքին մանրամասնութեանց, բայց թէ ինչպէս եղաւ որ ապուշ հարուածը վայրկենական մահ չպատճառեց կամ անդամատութեան մը պէտք չթողուց՝ ատիկա չեմ կրնար ճշդել. հարուածը որքան անակնկալ էր, հեռեւանքն ալ նոյնքան խելքէ մտքէ դուրս։ Այնպէս որ Բոյը Վէնսանի (*)

(*) Բոյը Վէնսան մէկն է այն մարմնեալ հրեշտակներէն որոնք այս հաստատութիւնը կը վարեն և գիշեր ցորեկ անձանձիր ու անարտունջ իրենց գործն ու խնամքը կ'ընծայեն՝ ցաւատանջ հոգիները խնամելու։

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Սոցիալիզմ

Սոցիալիզմ բառը ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր պատմութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ծագումը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր զարգացումը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան տարածումը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան սահմանը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան ազդեցութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութեան ազդեցութիւնը։ Ինչպէս ամենայն բառերու, ունի իր ազդեցութեան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԻՇԵՐԱԹԵՐԹ

199

ՈՄՈՒՆ ԺՈՂՈՎՐԴԻ ԿԱ ՏԿՈՒՆ ԼԱՎԱՏԱՆ

ՊՐԻՍԹՈՆ ԿԱՂՈՒԱՅԻ ԽՈՂՎԱԳԻՏ

ՄԱՍԻՍԱԿ ՎԱՀԵ

ԱՊԱՅ ԿՅՍՅՅԱՑ

Գ. ՊՈՍՈՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԻՇԵՐԱԹԵՐԹ

*** Հոկտ. մի մեծաքանակ նվեր դեպի Ամերիկա։ Հոկտ. մի մեծ

պատկերներով, գրական, գիտական ու ընկերական անթիւ ու պէսպիսի նիւթերով ճոխացած այս գործը հայերին է Հայ Սրտին ու Մտքին։ Գին՝ 7 դահեկան. դիմել՝ բոլոր գրավաճառներուն և ծխավաճառներուն։

ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Մագրիքէսյի «Ժողովրդային» Լաբ. Ընթ. Միութիւնը ձեռնարկած է գիշերային դասախօսութեանց, ուր պիտի աւանդուին թուրքերէն, ֆրանսերէն, գերմաներէն և անգլերէն լեզուները, ինչպէս նաեւ ֆրանսերէն առեւտրական նամակագրութիւն, կարող և ձեռնհաս ուսուցիչներու կողմէ։ Հետեւաբար կը հրաւիրուին բոլոր փափաքողները, մինչեւ նոյեմբեր 6, ժամը 7ուկէսէն-9ուկէս, (Ը. Ե.) ամէն օր անձամբ կամ նամակաւ դիմել դասախօսութեանց յանձնախումբին, չմոռնալով յիշել նաեւ իրենց հասցէն ճիշդը։ Լաբարը տրամադրելի է կանանց ուրբաթ օրերը ժամը 1—4 (Ը. Ե.)։

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Յառաջիկայ 3/16 նոյեմբ. հինգշաբթի երեկոյ ժամը 8ուկէսին (Ը. Ե.) Արամեան վարժարանի մանկապարտէզի սրահին մէջ պիտի դասախօսէ Տ. Գրիգորիս վրդ. Պալաքեան, նիւթ ունենալով «Անի և իր աւերակները», որոնց գունաւոր պատկերները ցոյց պիտի տրուին մոգական լապտերով։ Մուտքը ազատ է։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Հետեւեալ քաղաքներուն մէջ. Լս Տեղական Մանաժողովներ կազմուած են Սէնթ-Բօլ (Ամերիկա) Նախաձեռնութեամբ Գեր. Մուշեղ Եպիսկ. Սերովբեանի։ Հէվրհիլ (Ամերիկա) Նախաձեռնութեամբ Միութեան Ամերիկայի Ընդհ. Բարուղար փաստաբան Տ. Վ. Բիւրքճեանի։ Մուշ, Պիթլիս և Բաբերդ (Թուրքիա) Նախաձեռնութեամբ Միութեան Կ. Պոլսի Մասնաժողովին Ատենադպիր՝ Տօքթ. Ն. Տաղաւարեանի։

— Ատիս-Ապապայի (Հապէշիստան) և Կէմէրկի (Գայսէրի) ազգայիններն Միութեան դիմելով փափաք յայտնած են մէյմէկ մասնաճիւղ կազմել։ Կեդր. Ժողովը պէտք եղած հրահանգները տուած է բարեսէր Նախաձեռնարկներուն։

— Գայսէրիի մէջ Օժանդակ Մասնաժողով մը կազմուած է հետեւեալ ազգայիններէ. Տարք Հմայեակ Ուզուրլեան, Յակոբ Պրուսաղրեան, Յակոբ Ամանեան, Սարգիս Սաղբրեան և Մարտա Քէչիչեան։

— Տօքթ. Ն. Տաղաւարեան Միութեան անխոնջ առաքեալը, Անատոլուի զանազան կողմերը ճամբորդելով, կ'աշխատի Միութեան Նոր մասնաժողովներ կազմել և արդէն կազմուածներուն ալ մղում տալ։

Նոյնպէս փաստ. Տ. Արմենակ Մէօթէմէեան, Կեդր. Ժողովի երիտասարդ և անձնուէր պատուիրակը, որուն նախաձեռնութեամբ վերջերս կազմուեցան Պուքրէշի և Բէսսարաբիոյի մասնաժողովները, այս պահուս կայցելէ Միութեան Ամերիկայի մասնաժողովները։

— Վանի վարժապետանոցին հոգին և չէնքին համար 400 ոսկի արդէն հանգանակուած ըլլալով Միութեան Վանի Մասնաժողովին Ատենապետ Պետրոս Պէյ Գալֆամաճեանի մօտ աւանդ դրուած է։ Ցիչեալը նամակով մը մնացեալ 200 ոսկիին համար անձնապէս յանձնառու եղած և այս տարուան համար յարմար չէնք մը վարձուած ըլլալը հաղորդած է։ Ինչպէս յայտնի է հողն ու չէնքը ի նպաստ Վարժապետանոցին Միութեան Նախագահին անուանը պիտի փոխանցուին։ Տրուած առաջարկութեանց վրայ Միութիւնն ու Մաքսիմալը ձեռնարկած են Վարժապետանոցի վաղընտրոյթի բացման, առաջիկայ Տեսչութիւնը յանձնելով Տ. Յովսէփ Գուլումճեանի՝ Վանի Կեդր. վարժարանի Նախորդ Տեսուչը։ Այս առթիւ Միութեան կողմէ 200 անգլ. ոսկիի գումար մը ղրկուած է Միացեալ Ընկերութեան, վարժապետանոցին ի նպաստ որոշուած տարեկան վարկին թերահաշիւ։ Աշխատանոցի պիտոյքներուն համար որ Եւրոպա ապատրաստ են Միութիւնը 20 անգլ. ոսկիի երկրորդ գումար մը ևս ղրկած է։ Վերջերս 180 ոսկի ղրկած էր արդէն։

— Միութիւնը նոյնպէս 15 անգլ. ոսկի ղրկած է Աթըզ գիւղի (Հալէպ) և 15 անգլ. ոսկի Լուսնոնք գիւղի (Բարու) Ազգ. վարժարաններուն ի նպաստ, 20 անգլ. ոսկի Հաճբնի այրիներու յատուկ Աչխատանքի Տան, 160 անգլ. ոսկիի նպաստ մը ղրկած է Մուշի Նպաստաբաշխ Ցանձնախումբին Տամ գիւղի հողագործի հաստատելու համար։

Ինչպէս յայտնի է, մինչև Բէլլեկեան Որբանոց-Արշեսեանոցի բացումը որ մօտերս տեղի պիտի ունենայ, չէնքը աւարտելու վրայ ըլլալով՝ Միութիւնը 60 որբեր կը պատսպարէ Հասան-Պէյլիի և Զոքմարզուանի ազգ. որբանոցներուն մէջ։ Կեդր. Ժողովը այդ հաշուոյն Կեդր. Որբանոց Ցանձնամասնաժողովին ղրկած է 97 անգլ. ոսկիի գումար մը ևս։

— Ռոտոսթոյի ազգայիններէն Տ. Յակոբ Ժամկոչեան իր քրոջ ամուսնութեան առթիւ Միութեան նուիրած է 5 Օսմ. ոսկի, ձեռամբ Գեր. Գէորգ Ծ. Վ. Արսլանեանի։

— Կեդր. Ժողովը, իր յետ արձակուրդի յառաջիկայ լրակատար նիստին մէջ կարգաւ պիտի սկսի նկատողութեան առնել վաթսունի չափ նպաստի խնդրանքներ մեծ մասամբ կրթական, այս անգամ նախապատուութիւնը տալով հողագործ և արհեստաւոր համայնքներու կարօտութեանց վերաբերեալ խնդրանքներուն, և ապրիլ մասնաւորապէս Սասունի և շրջակայքին մէջ։

— Կ. Պոլսի Մասնաժողովը, յետ արձակուրդի իր առաջին նիստը ընկալով նախագահութեամբ Վահ. Գաբրիէլ էֆ. Նարատունկեանի, Միութեան ծաւալումին համար տնօրինութիւններ ըրած է և մասնաւորաբար զբաղած է կարեւոր կտակի մը խնդրովը։ Սոյն նիստին մէջ վաւերացուցած է նաեւ Կեդր. Ժողովի ատենադպիր փաստ. Տ. Վ. Մալէգեանի նախաձեռնութեամբ վերակազմուած օժանդակ մասնաժողովը, և որոշուած է քաջալերել սոյն մարմինը կազմող բարեսէր աղջիկները իրենց պաշտօնին կիրառման առթիւ։

— Միութեան Ամերիկայի մասնաժողովները (թուով 32) կը պատրաստուին մօտերս Որդրդակցական Համաժողով մը գումարել Նիւ Եօրքի մէջ ատենապետութեամբ Տօքթ. Ա. Յ. Այվազեանի։

— Ակէ առաջ Զէյթունի Կեդր. Վարժարանին չէնքը լրացնելու համար ղրկուած 80 անգլ. ոսկէն տեղւոյն Կաթող. Փոխանորդ Գեր. Վաղարշակ Ծ. Վ. Արշակունիի կողմէ իր բուն նպատակէն տարբեր պէտքերու գործածուած ըլլալով, Կեդր. Ժողովը խիստ քննութեան ձեռնարկած է պատասխանատուութիւնները ճշդելու և ըստ այնմ պէտք եղածը տնօրինելու համար։

— Միութեան վերջին տեղեկագրին հայերէն տպագրութիւնը ևս աւարտած ըլլալով, փափաքողները կրնան դիմել Կեդր. Ժողովին (10, Նուպար փաշա փողոց Գահիրէ) և կամ Կ. Պոլսի մասնաժողովին (33, Թաքսիմ փողոց Բերա)։ Կեդր. Ժողովը հրապարակ հանած է նաեւ յայտագիր մը միութեան համակիրներուն յատուկ, որուն մէջ շատ կարեւոր մասնաւորութիւններ արուած են Միութեան նպատակը, անդամակցութեան պայմանները, ինչպէս և 82 տեղական մասնաժողովներուն, Միութեան նիւթապէս էն շատ սատարողներուն, Միութեան հիմնարկութենէն ի վեր ղրկուած զանազան նպաստներուն և Միութեան կողմէ հիմնուած վարժարաններուն խիստ ուշագրաւ ցուցակներովը։ Կեդր. Ժողովը այս շրջաբերականէն մեծաքանակ ղրկած է բոլոր տեղական մասնաժողովներուն՝ անդամ հիմնելներուն ցրուելու համար և այդ առթիւ Միութեան անդամներուն թիւը աւելցնելու նպատակաւ։

ՄԵԾ ԱՒԵՏԻՔ՝՝Ս

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԱՒ

1912Ի ԶՈՒՍԱՐՀԱՑԻ ԿԱԴԱՆԴԱՐԸ

«ԿԻԿՕՑԻ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ

Փնտռեցէք լրագրավաճառներէն, ծխավաճառներէն և գրավաճառներէն։

ԳԻՆ 5 ՂՐՇ.

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Հոմ գիւղաքաղաքը գտնուող Իտալացիներու յառաջապահ ուժերուն և օսմանցի ձիաւոր կամաւոր դունդերուն միջև կատարուած ընդհարումները երկարած ըլլալով, պատերազմի երեւոյթ առած են։ Այս առթիւ Իտալացիները նախապէս զրաւած իրենց դիրքերը պարպելով փախած և հարիւրաւոր զոհեր տուած են։ Օսմանցիներէն 15 սպաննուած մնայն կայ։

*** Գումէլիանայի մօտ կատարուած ընդհարման պատճառով ալ Իտալացիները պարտուած են։

*** Տրիպոլիի մէջ մէկ քանի կէտերու վրայ ընդհարումները կը շարունակուին, սակայն իտալական մարտանաւերը ռումբեր արձակելուն համար անկարելի կը դառնայ իտալական բանակատեղիին մօտենալ։ Իտալացիները յաջողած են նոր զինուոր հանել ցամաք։ Օսմանցիներու կողմէ ցերեկը կատարուած յառաջխաղացումները սաւառնակներու կողմէ կը դիտուին և այդ մասին տեղեկութիւն կը տրուի նաեւ տորմին։ Նկատելով որ նաւատորմը կը ռմբակոծէ օսմ. դիրքերը, օսմանցիները գիշերային յարձակումներ կը գործեն, քանի որ սաւառնակները գիշերը պէտք եղած կերպով չեն կրնար հետաքննել։ Օսմանցիներ մինչ կը զրանան։

*** Վիեննայի դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ կացութիւնը ծանր կը նկատեն։ Ամենեն աւելի մտանոգութիւն կը պատճառէ սա պարագան թէ Իտալիա կրնայ թէմ իր գլխուն գործողութեան ձեռնարկել Արշիպեղագոսի մէջ, հակառակ իր դաշնակիցներու յորդորներուն։

*** Հռոմէն հասած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Իտալիա երկու կէտերէ յարձակումի պիտի ձեռնարկէ, մէկը Արշիպեղագոսի եւ միւսը Մուրիոյ ջուրերուն մէջ։ Արդէն իսկ երկու նաւաբեմիներ ճամբայ ելած են, մէկը դէպի սուրիական ծովեզերքը, իսկ միւսը դէպի Տարսանէլ։ Կղզիները չպիտի զրաւուին, այլ անոնցմէ մէկը կամ մէկ քանին պիտի ռմբակոծուի։ Այդ նաւաբեմիները առանց ասեն կորսնցնելու գործի պիտի ձեռնարկեն։

*** Լոնտոնէն առնուած հեռագրի մը համեմատ, իտալական կառավարութիւնը. տերութեանց եւ մասնաւորաբար Անգլիոյ յորդորներուն վրայ Տարսանէլի պաշարումը մէկ քանի օր յետաձգած է։ Այդ միջոցին տերութիւնները պիտի ջանան համաձայնութիւն մը գոյացնել։

*** Վիեննայէն բաւական հեռագրի մը նայելով, Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Սան Ճուլիանօ մարքիզը մեծ տերութեանց դեսպաններուն հաւատացիներ ընծայած է թէ իտալական կառավարութիւնը պիտի յարգէ տերութեանց շահերը Արշիպեղագոսի մէջ։

*** Գինկազիի մէջ կացութիւնը անփոփոխ է։ Իտալացիները ցամաքին կողմէ պաշարուած են եւ Օսմանցիներու յարձակումներուն կ'ենթարկուին միշտ։

*** Կը հաստատուի այն լուրը թէ զինուորական կցորդ Ֆէքթի պէյ Տրիպոլիի մէջ սպաննուած ըլլայ կռուի ատեն։

ՊՈԼՍՈՅ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՏՆՕՐԷՆԸ

Պոլսոյ ոստիկանութեան տնօրէն կարգուեցաւ Մելանիկի ոստիկանութեան տնօրէն Էֆիպ պէյ։

ՅԱՒԻԳ ՊԷՑ

Համիտի նախկին սենեկապետ Յաթգ պէյ այսօր Պրուսա կ'ախտուի։

ՄԱՆԱՍԹԸՐԻ ԹՂԹԱՏԱՐԸ

Մանասթիրի թղթատարեն գողցուած դրամեն մինչեւ հիմա 7515 ոսկի ձեռք անցուած է։ Ջանք կը տարուի մնացեալ մասն ալ ձեռք անցնելու։

1328Ի ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԸ

Յառաջիկայ տարուան պետական ելմուտացոյցին բացը երկու միլիոն ոսկիի կը հասնի։ Ելմտացոյցը մինչեւ մէկ շաբաթ Խորհրդարանին պիտի ներկայացուի։

ԱՍՊԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆ

Պաղեստինի Սեմավարի գաւառակին մէջ աւաւառութիւններ գործող Էլգիւֆիր ազիրեթին վրայ զինուորական ուժ զրկուած է եւ գեշի ճամբավայ՝ սպառազինուած նաւ մը, զինուորներուն գործը դիւրացնելու համար։ Ասպատակները իրենց վրանները ձգելով խոյս տուած են եւ իրենց հետ տարած են աւարի տուած ինչքերը։ Այս ազիրի ընդհարում մը կատարուած է, որու միջոցին ասպատակներու ցեղապետը եւ իր հինգ արքանեակները սպաննուած են։ Իսկ զինուորներեն սպաննուած են վեց հոգի։ Յայտնի չէ թէ քանի՛ հոգի վիրաւորուած է ասպատակներեն։ Երեսուներեք ռ ոչ գրաւուած են։

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Աղգլիոյ բազաւորը դիմաւորելու պատճառով ունեցող պատուիրակութիւնը, որ կայսերազուն իշխան Զիաեդդին էֆ.ի ճախագահութեան տակ կազմուած է, կայս. պալատան քարտուղարներեն Նազրզ. Ֆիւրամեծար Իսմայիլ Ճէնանի եւ սպայակոյտի հազարապետ Ճէմալ պէյերէ, երեկ խիստ Օսմանի տգեղաւոյ Ադեմանդրիա մեկնեցան։ Զիաեդդին էֆ. Անգլիոյ բազաւորին պիտի յանձնի նաեւ Սուլթանին կողմէ տրուած մասնաւոր գրութիւն մը, որ երեկի Նախարարաց Խորհրդոյ մէջ կարդացուեցաւ յեսոյ շոգենաւ դրկուեցաւ կայսերազունին տրուելու համար։

ՊԱՀԻՐԻ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

100000 զրչէ սօղան.

Տարբի Պարիզէն միւնադասակա վաղ իտրլէն եւզ պէն քիլօ սօղանդն պէհէր եւզ քիլօսը մէճիտէ օն տօղուզտան գբրդ եէտի զուրուչտա թալիպ էօսուէսիտէ օլուպ չէրը թրչրնը սանինն իւչիւնճի բէնճէնիսի կիւնիւ պատէղզէվալ սաամ իւչտէ ինալէի զամիէսի իթրա օլբնամաղ նտան նօգասնրնա իթանա թալիպ օլանլարրն եիւզտէ օն նիսպէթնտէ թէէմինաթ ազէսնին միւսթատրպէն եէվմը մէղքիւրտէ տէօրտիւնճի տարէնին լէվաղիմ գբսմընա մէրբաճաաթ իպլէմէլերի իլան օլընրը։

***

Պարիզէ տիւմանսրը պարութ մուտեէ-նէնսանէսի իշտն միւպասնրնա լիւզում կէօրինէն եէթմիշ պիր գալէմ էլաթ վէ էսէվմրն զարթ ուսուլիլէ միւնագասաբը իթրա զրլընճաղընտան իթասրնա թալիպ օլանլարրն ճլնա վէ մրգտաբ վէ իպասաբրնը էօյրէնմէք վէ անա կէօրէ ֆիյաթ վէրմեք իւզրէ էօնիւմիզտէքի չէնարչէնպէհ կիւնիւ վասաթի սաամ տէօրտէ գատար Պարիզէ նէկարէթի ալթընճը տարիէսինին իւչիւնճի ճէպիսանէ չիւպէսինէ միւրաճաաթ իպլէմէլերի իլան օլընրը։

30 Թրչրնը եվվէլ 327

ԳԱՐԼՄԱՆԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ, ԲԵՐԱ

ՄԵՐ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ԸՆԴԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

Բօսքիւմ-թայեհօրներ
Ասուիկ մանթօներ
Թաւիշե մանթօներ
Մուշտակ մանթօներ
Պուզներ
Ժիլեր
Մանտօներ
Մուշտակ պօսներ
Կիներու ներմակեղէններ
Բրդեղէններ
Թաշիներ
Գուլպաներ
Թաշկինակներ
Մարօքէնի առարկաներ
Թաւիշե քսակներ

Այս առթիւ եւ վաճառատանց ընդարձակման տեւողութեան միջոցին, որ արդէն սկսած է, Լիֆիտասիօնի մը ձեռնարկած ապրանքներու ամբողջ մթերքին վրայ, գիներու մեծ զեղչով։

Ներկայ առիթը եզական ըլլալով՝ մեր յանախորդները կը հրաւիրենք օգտուիլ անկէ։

ԱՄԷՆ ՕՐ ՆՈՐԱՁԵՒ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ ԿԸ ՀԱՍՆԻՆ

Տանքիլաներ
Պրօսիներ
Կալօներ
Մեսամեղէններ
Ձեռակեղէններ
Ծածկոցներ
Վարագոյրներ
Տղոց համար պատրաստ զգեստներներ
Շապիներ
Էշարբներ
Կեղծ զոհարեղէններ եւ ուրիշ հազարումէկ առարկաներ

ՆՈՐ ՃԻԼԴ. ԿԻՆԵՐՈՒ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ ԵՒ ՆՈՐՈՅԹԻ ՆԻՒԹԵՐ

Տօքթ. ՍԷՐԹԼԵԱՆ

ԱԶԳԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԲԱՐԻԶԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻՆ ԱԿՆԱԲՈՅԺ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅՆ

Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 169, Տէլա Սուսա դեղատանին վրայ։ Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէս օրէն յետոյ, ժամը 2-5 (Ը. Ե.)։ Առաւօտները մասնաւոր ժամադրութեամբ։

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ՍԱՓՐԻՉ

ԲԵՐԱ, ԹԻՒՆԷԼԻ ԽԱՆԻ ԴԻՄԱՑ

ՍՕՖԻԱ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 22

Վեց տարի Բերա սափրիչ Աշկ Տէրտանասքի քով աշխատած Վասիլաքի Մթէրիսպուլցի և Եորկի Օրթաքի ընկերակցութիւնը սափրիչի խանութ մը բացած են։ Առողջապահական մաքրութեան մեծ հոգ կը տարուի և գիները անմրցելի կերպով ժան են։ Դիւրաբեռնած յաճախորդները մեծապէս գոհ պիտիմնան։ 8—16

ՄԷՀՄԷՏ ՐԻՖԱԹ

ԱՏԵՆԱՊԵՏԱԿԱՆ

Բարիզի ատամնարուժական համալսարանէն վկայուած, արուեստին բոլոր վերջին կատարկագործութիւններով կը դարմանէ իրեն դիմող հիւանդները Պալը Այի Ճատէսի Նուրը Օսմանիէի անկիւնը գրասենեակ իր դարմանատան մէջ։ Պոլսոյ իր յարգոյ յաճախորդներուն դիւրութիւն ընծայելու համար, հիւանդ պիտի ընդունի նաեւ առաւօտեան ժամը 9-11, Արսէնաքի դեղատանը, Սիրքէճի (բացի ուրբաթ և կիրակի օրերէն։

ՏՕՔԹՕՐ ՏԱՏՈՒՐ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԱԿԱՆՋԻ, ՔԹԻ ԵՒ ԿՈՂՈՐԴԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Հիւանդ կ'ընդունի, ինչպէս միշտ, կէս օրէն վերջը, իր Բերայի դարմանատան մէջ։ Պոլսոյ իր յարգոյ յաճախորդներուն դիւրութիւն ընծայելու համար, հիւանդ պիտի ընդունի նաեւ առաւօտեան ժամը 9-11, Արսէնաքի դեղատանը, Սիրքէճի (բացի ուրբաթ և կիրակի օրերէն։

ՏԵՂԱԿԱՆ ՈՓԵԼԻՑ ԸՄՊԵԼԻՆԵՐ

ԶՈՒՏ ԽԱՂՈՂԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

Գ. Տ. ՏՕՏՕԲՈՒԼՈՒՍԻ

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ, ԳԼՐԳ ՔԻԼԻՍԷ

Եւրոպական կատարկագործութիւններով օժտուած սոյն Գործարանին մէջ ամենագիրկին դրութեամբ և դուռ խաղողէ կը պատրաստուին տեղական ոգելից ըմպելիներ, ինչպէս Բենեդիք, Տիւզ օղի, Մասթիքա, Բուսոլ, Էլիքսիր Վիշնէլի գօնեակ, Խարտալիէ, Ծծմբաւոր քաղցու (չիրա), Հին Գինիներ, Բուսի (բէքմէզ), վերջապէս ամէն տեսակ առողջարար ըմպելիներ։

Կեղրոնատեղին է Սիրքէճի, Ա. դրախէ ճատէսի Թրամուէյի կայարանին կից, մեծ մթերանոցը։

ԸՆԴՀ. ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ — Գ. ՅԼՕՐԻՏԼԻ

Քաղաքի ներկայ համաճարակին առեն կը յանձնարարուի զ ի ծուծել մի սոյն նաւարդ ախ ըմպելիներ։

52--30

ՕՐԻԱՆԹԱԼ ՔԱՐԲԷԹ ԸՆԿ.

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

400,000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝

Իզմիր, Բարափին վրայ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 327

Պոլիս, Պանչէ Գափու

ՍՏԱՄՊՕԼԵԱՆ ԽԱՆ

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ԱՄԷՆԷՆ ՃՈՒԱ ՄԹԵՐԲ

ՊԱՏՏԱՒԱՒԻԹ ԳՈԲԳԵԲ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԲ ԹՐԲԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ, ԱՄԷՆ ԳՈՅՆԵՐՈՎ ԵՒ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ, ԲՍՑԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐՈՎ

Քառակուսի կանգունը 40 դրուշ արծաթ

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՖԻԼԻՄ ԳՈՐԳԵՐ, ՔԱՌ. ԿԱՆԳՈՒՆԸ 20 ՂՐՈՒՇ ԱՐԾԱԹ

ԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԽԻՍՏ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ԱՌԻԹ

ԱՆՎԻՃԵԼԻՈՐԷՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՎ ՇՕՔՕԼԱՆ

ԵՒ ԹՈՒԹԼԷ

շօքոլան է որ Զուիցերիոյ մէջ, Ալպեանճերու ամենազուս կաթով պատրաստուած է։

ՆԷՍԹԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ՇՕՔՕԼԱՆ

ամենեն սննդարարն է եւ իր համը ամեն տեղ գնահատուած է։

ՆԷՍԹԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ՇՕՔՕԼԱՆ ԱՄԷՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏԱՒՈՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԿԸ ԾԱԽԻՒՒ

ՎԱՐՁՈՒ

Օրթաքէօյ, դեղատեսի դիրքի մը վրայ կառուցուած ընդարձակ տան մը մէջ վարձու կը տրուին մէկ կամ երկու հանգստաւէտ սենեակ։ Առողջարար օդ և ծովայեաց տեսարան։ Դիմել Արեւելքի խմբագրութեան։

ԱԾԻԼՈՒՄ, 1 ՂՐՈՒՇ

ԲԵՐԱ, ԱՍՄԱԼԸ-ՄԷՍՋԻՏ, ԹԻՒ 9

ԳԱՍԱԺ Տ'ԷՕՐՕՐ, ԹԻՒ 18

29—30

ԿԱՌՈՒՑՔԱՅԻՆ ՔԵՆ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՔԱՅԻՆ ՔԵՆԻ ՎԱՃԱՌՔ

ՊՈՍՏԱ, ԹԱՓՈՒ 102

Լեզու Ֆ. Ֆրիտիկի լուսանկարներ ունի հետաքրքիր ֆոտոգրաֆիաներ։ Լեզուն ունի 102 էջ, գինը՝ 1 մարկա։ Ուղարկում է նաև գրքերի ցանկ։ Ցանկանալի դեպքում կարող եք դիմել հետևյալ հասցեով՝ Գերմանիա, Ֆրանկֆուրտ, Ֆրիդրիխ Ֆրանց 11։

ԱՐՄԱՏ

SANITOR

ԱՐՄԱՏ ԵՎ ՍՈՊՐ ՍԱՊՈՆՆԵՐԻ ԵՎ ՍՈՊՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ARMAT SOPOR SOPIN

Գլխավոր գրասենյակ՝ Գերմանիա, Ֆրանկֆուրտ, Ֆրիդրիխ Ֆրանց 11։

ԱՆՀԱՅՏ ԱՆՈՒՆ ԵՎ ՀԱՍՑԵ ՈՐ ԿԱՐԻՔ ԷՐ ԳՐԱՎԱՃԱՌԵԼ ԱՅՍՏԵՂ

ՍԱՆԻՏՈՐ

Ներդրեցեք ձեր գումարները միայն ապահովագրական ընկերությունների մեջ։ Ապահովագրեցեք ձեր տունը, ապրանքները, գրավոր երաշխիքները, գրքերը, գրքերի վերջին տարբերակները, գրքերի գրավոր երաշխիքները։ Դիմեցեք հետևյալ հասցեներով՝ Գերմանիա, Ֆրանկֆուրտ, Ֆրիդրիխ Ֆրանց 11։

ԱՆՀԱՅՏ ԱՆՈՒՆ ԵՎ ՀԱՍՑԵ ՈՐ ԿԱՐԻՔ ԷՐ ԳՐԱՎԱՃԱՌԵԼ ԱՅՍՏԵՂ

ՍԱՆԻՏՈՐ

Ներդրեցեք ձեր գումարները միայն ապահովագրական ընկերությունների մեջ։ Ապահովագրեցեք ձեր տունը, ապրանքները, գրավոր երաշխիքները, գրքերը